

בלמ"ס

30.0118
פקודות מסכ"ל, 29 אבג' 96

30.0118 הענקת תעודות פטור משירות ביטחון

כללי

תוקף סעיף 1 מה- 22 ספט' 99

1. תעודות פטור משירות ביטחון (טופסי 830-1 ו-830-2) יינתנו למלש"בים או לחיילים שאינם חייבים בשירות ביטחון לפי פקודות הצבא ושמוטרים משירות ביטחון.

תוקף סעיפים 2 עד 3 מה- 26 דצמ' 2004

2. חיילים בשירות קבע, המפוטרים עם פרישתם משירות, וחיילי מילואים, המפוטרים משירות ביטחון ועומדים בתנאים מסוימים, יקבלו גם איגרת פרישה ואיגרת פרידה, בהתאמה, כמפורט בפ"מ [33.0914](#) ובהק"א 31-01-24.

3. נוהל הנפקת תעודת פטור למלש"ב ונוהל הטיפול באובדן תעודות פטור מפורטים בהקמ"א ר"ש-05.

הגדרות

4. "תש"ס" - התאריך בו נכנס השינוי במצב החייל לתוקפו.

5. "חייל" - חוגר או קצין בשירות חובה, בשירות קבע או בשירות מילואים, לרבות חוגרת או קצינה, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.

6. "הגורם המוסמך" - הגורם המוסמך לפטר חייל משירות ביטחון בהתאם לחוק שירות ביטחון, ובהתאם לכתב אצילת הסמכויות שנחתם על ידי שר הביטחון.

תעודות הפטור

7. מפוטרים משירות ביטחון או מפוטרים זמנית משירות ביטחון, יצוידו בתעודות המפורטות להלן:

תוקף סעיף משנה א מה- 22 ספט' 99

א. "תעודת פטור משירות ביטחון" - תעודה זו תינתן למלש"ב או לחייל שפוטרו משירות ביטחון בשל הסיבות המפורטות בנספח א לפקודה זו, כמפורט להלן:

(1) טופס 830 ישמש את אוכלוסיית החיילים שפוטרו משירות סדיר בבקו"ם;

(2) טופס 830-1 ישמש את אוכלוסיית החיילים שפוטרו משירות סדיר ביחידותיהם;

(3) טופס 830-2 ישמש את אוכלוסיית המלש"בים וחיילי המילואים שפוטרו משירות ביטחון.

ב. "תעודת פטור ארעית מחובת שירות ביטחון" (טופס 831) - תעודה זו תינתן למלש"ב או לחייל שפוטרו משירות ביטחון עקב אי כשירות ארעית לשירות (פרופיל 24).

הוצאת תעודות פטור למלש"בים

8. מלש"בית שהצהירה, על-פי חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, שטעמים שבהכרה דתית מונעים ממנה לשרת שירות ביטחון, או מלש"בית שהוכיחה לוועדת הפטור, כי טעמים שבמצפון או טעמים שבהווי משפחתי דתי מונעים ממנה לשרת שירות ביטחון, תקבלנה בדואר תעודת פטור משירות ביטחון (טופס 830-2), לכתובתן האזרחית. על התעודה יחתמו מפקד לשכת הגיוס או מי שהוסמך לכך על ידו. על התעודה תוטבע חותמת לשכת הגיוס, המוציאה את התעודה, במקום המיועד לכך. סיבת הפטור שתירשם בתעודה תהיה "מטעמי הכרה דתית או מטעמי מצפון".

בלמ"ס

9. מלש"ב שפוטר משירות ביטחון מאחת הסיבות המפורטות בנספח א לפקודה זו, יקבל תעודת פטור (טופס 830-2) או תעודת פטור ארעית (טופס 831), שעליהן יחתום מפקד לשכת הגיוס. סיבת הפטור שתירשם בתעודה תהיה כמפורט בנספח א לפקודה זו.

הוצאת תעודות פטור לחיילים

תוקף סעיף 10 מה- 26 דצמ' 2004

10. תעודות הפטור לחיילים יופקו וייחתמו כמפורט להלן:

א. לחוגרים ולקצינים עד דרגת סא"ל בשירות מילואים - התעודה תוצא על ידי בקו"ס-ענף תגבורת מילואים-תא פטור, ותיחתם על ידי בקו"ס-ענף תגבורת מילואים-ראש תא פטור.

ב. לקצינים בדרגת אל"ם ומעלה בשירות מילואים - התעודה תוצא על ידי מחלקת הסגל-מדור רישום, ותיחתם על ידי מחלקת הסגל-רמ"ד הרישום וההדרכה.

תוקף סעיף משנה ג מה- 22 ספט' 99

ג. לחיילים בשירות סדיר - התעודה תוצא על ידי בקו"ס-מדור השחרורים, ותיחתם על ידי בקו"ס-רמ"ד השחרורים.

11. תעודות הפטור יכילו את הפרטים המפורטים להלן:

א. תקופות שירות חובה, שירות קבע, שירות מילואים ודחיות שירות.

ב. פרטים על עיטורים, אותות וסמלים, שאושרו בתקופת השירות, ובכלל זה עיטורים, אותות וסמלים, שהוענקו לאוכלוסיות הזכאיות לכך מכוח הוראות הפיקוד העליון ופקודות המטכ"ל, שלא בעת שירותן בצה"ל.

תוקף סעיף משנה ג מה- 26 דצמ' 2004

ג. התראה, לפיה על-פי חוק שירות ביטחון, התשמ"ו-1986, צה"ל רשאי לבטל את הפטור אם הטעמים שבעקבותיהם הוא ניתן אינם קיימים עוד.

12. תעודות הפטור לחיילי מילואים יועברו ליחידותיהם של חיילי המילואים.

13. לחייל מילואים שיפוטר משירות ביטחון בשל הגיעו לגיל הפיטורין, על-פי חוק ועל-פי פקודות הצבא, ייקבע תש"ם הפיטורין ל- 15 ביולי בשנת הפיטורין.

14. מפקד היחידה אחראי לביצוע הפיטורין, כמפורט בפ"מ [31.0107](#).

15. לחייל בשירות סדיר שפוטר משירות ביטחון תינתן תעודת הפטור בבקו"ס, עם פיטוריו.

16. הסיבות לפיטורין משירות ביטחון מפורטות בנספח א.

תוקף סעיף 17 מה- 26 דצמ' 2004

17. הסמכות לאשר תיקון טעות במלל התעודה נתונה בידי בעלי התפקידים הבאים (להלן: "מפקד המתקן"), ובידיהם בלבד, כמפורט להלן:

א. רמ"ח הסגל - לגבי תעודות שהונפקו על ידי מחלקת הסגל.

ב. מפקד בקו"ס ובקו"ס-רע"ן תגבורת המילואים - לגבי תעודות שהונפקו על ידי בקו"ס.

ג. ראש מנה"ג וסגן ראש מנה"ג - לגבי תעודות שהונפקו על ידי מנה"ג.

18. מצא מפקד המתקן, כי יש מקום לרשום בתעודת הפטור (טופסי 830, 830-1 ו- 830-2) מלל בתעודה מטעמים שונים מהטעמים המפורטים כסיבת השחרור - רשאי הוא לעשות כן, וזאת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

19. מצא מפקד המתקן, כי יש מקום לשנות בתעודת פטור (טופסי 830, 830-1 ו- 830-2) שניתנה בעבר את המלל בתעודה - רשאי הוא לעשות כן, וזאת מטעמים מיוחדים שיירשמו ולאחר התייעצות עם מפצ"ר-ענף הייעוץ והחקיקה.

בלמ"ס

30.0118
פקודות מסכ"ל, 29 אבג' 96

20. נוהלי רישום הדרגות בתעודת הפטור לחיילים במעמד קצין זהים לנוהלי הרישום בתעודת השחרור, ומפורטים בפ"מ [30.0117](#).

עדכון הנספחים לפקודה

21. הנספחים לפקודה זו יעודכנו, מעת לעת, בנפרד מגוף הפקודה עצמו, על ידי מקשל"ר-ענף תוה"ם בתיאום עם מפצ"ר-יעח"ק ובאישור ראש אג"ת. עדכונים אינו טעון סבב הערות או סבב חתימות, כמשמעותם בהפ"ע [1.0102](#).

30.0119 בוטלה (בחוזר מס' 141)

30.0120 בוטלה (בחוזר מס' 97)

30.0121 בוטלה (בחוזר מס' 97)

בלמ"ס

נספח א לפ"מ 30.0118

הסיבות לפיטורין משירות ביטחון

מס'ד	מלל בתעודה	סיבת הפיטורין	אוכלוסייה רלוונטית
1.	תום שירות ביטחון	א. חייל מילואים שפוטר משירות ביטחון בשנתון תורן עקב גילו. ב. חייל מילואים שפוטר לפני גיל הפטור עקב מסלול שירותו, מסיבות שאינן אי התאמה או צמצום כוחות המילואים. ג. הורים שכולים, בהתאם לנוהל המפורט בפ"מ 38.0120 . ד. מתנדב לשירות מילואים, ששירת שירות מילואים תקין, כהגדרתו בנספח לפקודה זו. ה. חייל בשירות קבע המפוטר עם פרישתו מצה"ל.	חיילים בשירות קבע ובשירות מילואים
2.	צמצום כוחות המילואים	א. חייל, שפוטר לפי הנוהל, המפורט בפ"מ 31.0508 , בהק"א 31-01-15 או בכל פקודה אחרת המורה על קביעת מלל זה בתעודה. ב. חיילת, המפוטרת עם שחרורה בבקו"ם. ג. חייל בשירות חובה שפוטר מסיבות פרט בהתאם לנוהל המפורט בפ"מ 35.0809 .	חיילים בשירות חובה ובשירות מילואים
3.	מטעמי בריאות	מלש"ב או חייל, שנקבע לו פרופיל רפואי 21 או פרופיל רפואי 24 (חייל בעל פרופיל 24 יקבל תעודת פטור ארעית)	מלש"בים וחיילים בשירות קבע ובשירות מילואים
4.	מטעמי בריאות - נפגע בקרב/בפעילות מבצעית/באימון	חייל, שפוטר משירות ביטחון בגלל ירידה בכושרו הבריאותי לפרופיל רפואי 21 או לפרופיל רפואי 24, בעקבות פגיעה בקרב, פגיעה בפעילות מבצעית או פגיעה באימון. חייל זה יפוטר לפי קביעת הגורם המוסמך ולפי חוות דעת פרטית של קרפ"ר ואכ"א-רמ"ח נפגעים, בהתאם לנוהל המפורט בפ"מ 32.0403 .	חיילים בשירות חובה, בשירות קבע ובשירות מילואים
5.	תום התנדבות לשירות ביטחון	מתנדב לשירות מילואים, שלא ביצע שירות מילואים תקין, כמשמעו בנספח א לפקודה זו.	חיילים בשירות מילואים
6.	אי-התאמה	א. מלש"ב או חייל, שפוטר עקב התנהגות רעה וחמורה, לאחר קביעה פרטנית של הגורם המוסמך. ב. חייל בשירות קבע שפוטר משירות ביטחון עקב הרשעה בעבירה שיש עמה קלון.	מלש"בים וחיילים בשירות חובה ובשירות מילואים
7.	אי-התאמה מטעמי מצפון	מלש"ב או חייל, אשר פוטר משירות, עקב סירובו העקרוני לשרת בצה"ל בכלל, ואשר הוכיח לוועדה הדנה במתן פטור מטעמי מצפון כי השקפת עולמו מונעת ממנו להמשיך לשרת שירות ביטחון.	מלש"בים וחיילים בשירות חובה ובשירות מילואים
8.	אי-התאמה עקב שימוש בסמים	חייל בשירות מילואים שפוטר משירות ביטחון לאחר שהצהיר על שימוש בסמים מסוכנים.	חיילים בשירות מילואים
9.	גירוש מהצבא	חייל, שבית דין צבאי החליט לגרשו מהצבא.	חיילים בשירות חובה, בשירות קבע ובשירות מילואים

בלמ"ס

30.0118
פקודות מטכ"ל, 29 אבג' 96

מלש"ביות וחיילים בשירות חובה ובשירות מילואים	א. מלש"בית או חיילת, שהצהירה שטעמים שבהכרה דתית מונעים ממנה לשרת שירות ביטחון. ב. מלש"בית או חיילת, שהוכיחה לוועדת הפטור, כי טעמים שבמצפון או טעמים שבהווי משפחתי דתי מונעים ממנה לשרת שירות ביטחון.	מטעמי הכרה דתית/מטעמי מצפון	10.
מלש"בים וחיילים בשירות חובה ובשירות מילואים	א. אישה הרה או אם לילד. ב. דרוזיות וצ'רקסיות. ג. מלש"ב מתחת לסף גיוס. ד. מלש"ב מבוגר, לפי גיל ולפי מדיניות הגיוס. ה. עולה חדש, לפי גיל ולפי מדיניות הגיוס. ו. תלמיד ישיבה, לפי מדיניות הגיוס. ז. יליד חוץ לארץ או בן למשפחת יורדים, לפי מדיניות הגיוס.	על-פי חוק	11.
מלש"ביות	מלש"בית מתחת לסף גיוס.	העדר אפשרות שיבוץ, לאור צרכי הצבא	12.
מלש"בים וחיילים בשירות חובה, בשירות קבע ובשירות מילואים	מלש"ב או חייל שפוטר לפי המלצת רשויות הביטחון.	החלטת הרשות המוסמכת	13.
מלש"בים וחיילים בשירות חובה	מלש"ב או חייל שפוטר על רקע אישי מיוחד באישור ראש אכ"א, אכ"א-רח"ט תומכ"א, מפקד בקו"ם, ראש מנה"ג וסגנו.	החלטה מיוחדת	14.

תוקף נספח ב מה- 29 אבג' 96

נספח ב לפ"מ 30.0118

המדדים לשירות מילואים תקין

בלמ"ס

המדדים לשירות מילואים תקין, שמתנדב לשירות מילואים העומד בהם זכאי לסיבת פטור "תום שירות ביטחון" הם אלה:

- א. חייל מילואים, ששירת בשירות מילואים עשר שנים, לפחות, וצבר 150 ימי שמ"פ, לפחות.
- ב. חיילת מילואים, ששירתה בשירות מילואים חמש שנים, לפחות, וצברה 15 ימי שמ"פ בכל שנה, לפחות.
- ג. חייל שאינו עומד בתנאים האמורים לעיל, אך שירת גם בשירות קבע או כעובד צה"ל וגם בשירות מילואים, וצבר 15 נקודות (חייל) או 10 נקודות (חיילת), לפי שיטת החישוב הבאה:
  - 1) כל שנת שירות קבע או שירות כעובד צה"ל - 3 נקודות;
  - 2) כל שנת הימנות עם כוחות המילואים והשלמת 15 ימי שמ"פ, לפחות - 2 נקודות.
- ד. התקופה בה ישהה החייל בר"ס 70, במאגרי חירום או בימ"ס ד, לא תימנה עם השנים בשירות מילואים, לצורך חישוב הזכאות לסיבת הפיטורין "תום שירות ביטחון".